

Hørfrø giver bedre fordøjelse og sparer indkøb af fedt

Tilskud: Jens Jensen har erstattet mættet fedt med ekstruderede hørfrø. Det har stabiliseret fordøjelsen hos de højtydende køer på bedriften ved Løgstør og sikret en uændret fedtprocent i de varme sommermåneder.

Af Peter W. Mogensen
pwm@landbrugsmedierne.dk
tlf. 33 39 47 52

Gødningen er blevet mere ensartet, og der er ikke længere køer, som 'går i så'.

Sådan summerer Jens

Jensen, Gaardsted Højgaard I/S ved Løgstør, de første otte måneders erfaring med brug af fodertilskuddet Easylin 25 Protect op.

Produktet består udelykende af ekstruderet hørfrø, og det tiltalte Jens Jensen,

som helst vil fodre uden tilsetningsstoffer.

»Vi kender hørfrøets gode egenskaber fra kalvene, hvor vi tidligere har givet kogt hørfrø til syge kalve. Hørfrø er også anerkendt til humant brug, og så er det et natur-

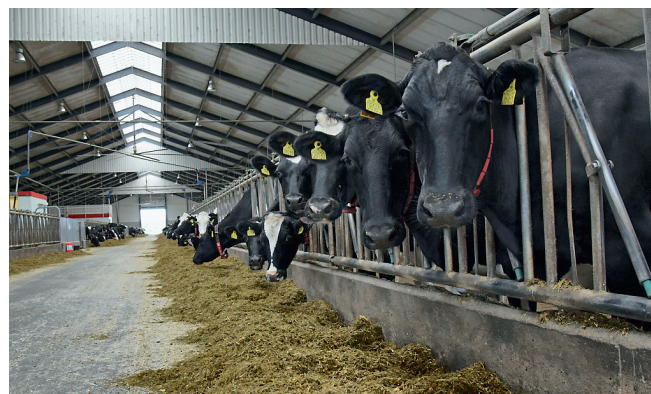
Bedriften

- 550 årskøer, dansk holstein
- Ydelse: 13.400 kg EKM/ko
- Foderplan: 6,5 kg ts græsensilage, 6,5 kg ts majsensilage, 3,4 kg ts præmiks (soja, raps, kridt, mineraler og Easylin 25 Protect), 6,5 kg ts valset korn (heraf 2,5 i robotterne), 250 gram frøgræshalm og 1,7 kg ts robotkraftfoder.

Naturligt: Jens Jensen, Gaardsted Højgaard I/S er optaget af at fodre med naturlige fodermidler. Derfor valgte han foderfedtet fra.

Fælles: Der er hørfrøtilskud i rationen til alle køer på bedriften. Hvis det var praktisk muligt ville Jens Jensen gerne tildele det separat til nykælverne.

ligt produkt. Det kan jeg godt lide,« fortæller Jens Jensen.

Skubbende fedt ud

En af årsagerne til introduktionen af hørfrøproduktet var, at flere køer døjede med pludselige forstyrrelser af fordøjelsen. Flere køer havde uensartet gødning og nogle gik helt i stå.

Jens Jensens første modtræk var at tildele mættet fedt for at øge energiindholdet i rationen til køerne, som præsterer godt over 13.000 kg EKM i gennemsnit.

Tildelingen af mættet fedt gav som forventet en højere fedtprocent, men det løste ikke fordøjelsesproblemet. Og omkostningen til fedt gik stort set lige op med indtægten fra de ekstra kg mælkefedt.

»Og jeg var ikke ret vild med at fodre med mættet fedt. Det er 20 år siden vi sidst har brugt det, og jeg vil helst undgå det, fordi det i min optik ikke gør gavn i vommen. Det skal stort set bare ind i koen

og ned i yveret«, mener Jens Jensen.

Da han fik tilbuddet om at tildele behandlet hørfrø, slog han derfor til.

Køernes fordøjelse viste hurtigt bedring, og selvom det mættede fedt blev pillet ud af rationen, faldt fedtprocenten ikke tilbage til det tidligere niveau.

»Vi har ikke opnået den samme effekt af at bruge Easylin 25 Protect på fedtprocenten, som da vi brugte mættet fedt. Det regnede jeg heller ikke med. Men i sommerens varme periode faldt fedtprocenten ikke, som den plejer. Vi har kunnet holde 3,95 til 4,00 pct. fedt, og det tilskriver jeg Easylin«, vurderer Jens Jensen.

Rig på omega 3

Easylin 25 Protect forhandles af Nordan AgriCore, og her fortæller Jesper Bering, at hørfrøene udsættes for en patenteret ekstruderingsproces, som har til formål at give den størst mulige tilgængelighed af omega 3-fedtsyrer. I processen beskyttes proteinerne, og det er således muligt at købe produktet med op til 48 procent protein. Fedtindholdet er 25 procent i alle typer af produktet.

Det anbefales at tildele 500 gram pr. ko pr. dag, men Jens Jensen tildeler 570 gram, da

Jeg er meget optaget af at fodre vommen korrekt. Derfor var jeg ikke vild med at fodre med mættet fedt. Til gengæld er hørfrø et naturligt produkt.

det passer med en bigbag, når han skal lave en præmikts hver 12. dag.

På Gaardsted Højgaard får alle køerne Easylin 25 Protect, men var det praktisk muligt, ville Jens Jensen gerne forsøge sig med produktet til nykælverne og opstartsgruppe.

»Det kan tilsættes i en kraftfoderpille, så hvis jeg havde en ledig streng til kraftfoderanlægget på malkerobotterne, kunne det være interessant at se effekten af at tildele det ret præcist. Men de muligheder har vi ikke nu«, siger Jens Jensen.

Han fodrer ganske traditionelt med majs, græs, lidt frøgræshalm, valset vårbyg og en præmikts bestående af soja, raps, kridt og mineraler. I Lely robotterne får køerne desuden

valset vårbyg og særligt robotkraftfoder.

Der tilstræbes en høj fordøjelighed af ensilagen, og grovfoderet udgør 55 til 60 pct. af rationen.

Mælkeprøver giver svar

Foruden at bruge NorFor vil Jens Jensen også fremover evaluere fodringen og køernes præstation via MælkInfo, som er et styringsværktøj, som også udbydes af Nordan AgriCore. Det baserer sig på analyser af tankmælksprøver og viser bl.a., hvor effektivt køerne udnytter protein og den tilførte energi.

»Jeg er stadig i en prøveperiode med værktøjet og skal lære det bedre at kende. Men det tiltaler mig, at det tager udgangspunkt i en mælkeprøve. For det må være det, vi ser i mælken, som er resultatet af fodringen«, mener Jens Jensen.

Jesper Bering, Nordan AgriCore, betragter rapporterne som et CV på besætningen, og han tilføjer, at MælkInfo er det eneste værktøj, som kan udregne køernes udledning af metan på basis af en mælkeprøve.

Denne detalje er både interessant i forhold til klimaoptimeringen, men også i forhold til fodereffektiviteten, idet fodereffektiviteten øges, når metanproduktionen sænkes.

Drys: Det ekstruderede hørfrø minder i konsistens om yverdrys, og det er let at blande op i præmixen, som rækker til 12 dage. Jens Jensen får Easylin hjem i bigbags. Fotos: Peter W. Mogensen